

Markéta Záhumenská: MODERNÍ ČÍNSKÁ ŽENA NA CESTÁCH PO SVĚTĚ: LÜ BICHENG (1926–1933)

(posudek vedoucí diplomové práce)

Téma práce vychází ze zájmu studentky o moderní čínské dějiny a o postavení ženy v období transformace Číny ve 20. století. Lü Bicheng (1883-1943) je dnes předmětem zájmu historiků zejména jako básnířka - autorka básní v klasických formách. Práce se však zaměřuje na její žurnalistické dílo a konkrétně na zápisky z cest po Evropě, které publikovala v čínském tisku na přelomu 20. a 30. let. Jedná se o téma málo probádané. Téma se týká nejen moderních čínských dějin a ženské emancipace, ale jeho podstatnou částí je otázka pohledu na Evropu a zájem o kulturní odlišnosti.

Pramen, s nímž autorka pracovala (články publikované v dobovém čínském tisku) je z jazykového hlediska specifický, na pomezí moderní čínštiny a wenyanu, navíc s celou řadou dobových geografických názvů a pojmenování, která dnes nejsou běžná. V tomto směru velkou pomoc představovalo moderní knižní vydání sebraných článků Lü Bicheng opatřené komentáři. K původním publikacím v časopisech autorka přihlížela pouze sekundárně. Přesto se jednalo o práci náročnou z jazykového hlediska.

Autorka případně dělí práci na historický a biografický úvod kompilovaný na základě sekundární literatury, částečně v čínském jazyce, a vlastní analýzu vybraných článků Lü Bicheng. Historický a biografický úvod zabírá zhruba stejný prostor jako vlastní analýza a v tomto smyslu je struktura trochu nevyvážená.

Práce dokládá zájem autorky o téma a obsahuje řadu cenných postřehů. Prokazuje také její schopnost pracovat s čínskými prameny a odbornou literaturou a orientaci v historických souvislostech tématu. Autorka využívá relevantní literaturu a zpracování je korektní a pečlivé i po formální stránce. Hlavní slabinou jinak kvalitní práce je určitá „roztěkanost“. Mám tím na mysli, že volba témat k analýze se rozbíhá různými směry, není vždy dostatečně zdůvodněná a jednotlivá dílčí témata by si zasloužila větší hierarchizaci. Tento rys práce je patrný hned na začátku, ve formulaci výzkumných otázek, cituji:

„Na základě analýzy výše uvedených pramenů pak budou v závěru práce zodpovězeny hlavní výzkumné otázky, a to konkrétně jak Lü Bicheng jako moderní a vzdělaná čínská žena nahlížela na Evropu ve druhé polovině 20. let 20. století? Jakým způsobem se (v) jejích zápiscích odráží její původ, literární zájmy a životní zkušenosti popsané v životopisné části? Které místa navštívila, jak je vylíčila a jak své cestování hodnotí? Pozornost bude zaměřena rovněž i na to, jakým způsobem Lü Bicheng cestovala, s kým se na svých cestách setkávala, kde se ubytovávala a s jakými překážkami se musela jako cizinka a samostatně cestující žena vyrovnávat.“ (s. 11)

Tato „roztěkanost“ přetrvává i v závěru práce, který je popisný a místy zbytečně opakuje, co již bylo řečeno. Jako další slabinu práce vidím opakovaně se vyskytující formulační neobratnosti.

Celkově práce bohatě naplňuje nároky kladené na magisterskou práci a navrhuji její hodnocení známkou velmi dobře.

Praha, 7. září 2023

Olga Lomová

Otázka k diskuzi:

V práci je Lü Bicheng opakovaně charakterizovaná jako „moderní čínská žena“. Viz například : „Na svět nahlížela očima moderní čínské ženy a tuto svoji perspektivu zprostředkovávala svým krajanům v Číně.“ (s. 111) Nakolik a v čem se tento pohled „čínské“ ženy liší od pohledu jejích „moderních“ současníc?